

Locatie gebonden bijlage

LUCHTBALLON, 0-2 JARIGEN, SPEELLEERPLEIN DE VLIAGER

IETJE HENDRICKX

Inhoud

1. Locatie Speelleerplein De Vlieger	3
1.1 Locatiegegevens.....	3
1.2 Groepsindeling	3
1.3 Team	4
1.4 Groepsruimtes	4
1.5 Extra Dagdelen	4
1.5.1 Incidenteel afnemen van een extra dag(deel)	4
1.5.2 Structureel afnemen van een extra dag(deel)	4
2. Wenbeleid	5
2.1 Doel wenbeleid	5
2.2 Extern wenbeleid	5
2.3 Intern wenbeleid.....	6
3. Mentorschap.....	7
4. Dagindeling	7
5. Rooster	8
5.1 Verlaten van de stamgroep.....	8
5.2 Vaste gezichten	8
5.3 Afwijken van de BKR	9
6. Activiteiten.....	9
6.1 Thema- en ontwikkelingsgerichte activiteiten.....	9
6.2 Breng- en haalmoment	9
6.3 Vrij spel.....	10
6.4 Opruimen	10
6.5 Zingen en lezen	10
6.6 Handen wassen	11
6.7 Fruit eten.....	11
6.8 Toiletbezoek en verschoonmoment	11
6.9 Geleide activiteiten	12
6.10 Buiten spelen	12
6.11 Beweegactiviteiten	12
6.12 Omkleden.....	13
6.13 Lunch.....	13
6.14 Slapen.....	13

6.15 Een veilige omgeving	13
7. Kindcentrumraad	14

1. Locatie Speelleerplein De Vlieger

Ons Speelleerplein richt zich op onderwijs en opvang voor kinderen van 0-13 jaar. Het kinderdagverblijf richt zich op de dagopvang voor kinderen van 0 tot 2 en 2 tot 4 jaar.

We werken met elementen van de visie van Emmi Pikler.

Voor Kiem hebben we een algemeen pedagogisch beleidsplan voor het kinderdagverblijf opgesteld. Speelleerplein De Vlieger heeft daarnaast een werkplan opgesteld: Locatie gebonden bijlage 0-2 jarigen. In deze bijlage wordt concreet beschreven hoe we omgaan met de opvang 0-2 jarigen op locatie Speelleerplein De Vlieger.

Het betreft dus een aanvulling op het algemeen pedagogisch beleidsplan.

1.1 Locatiegegevens

SLP De Vlieger

Hertstraat 4

5408XL Volkel

www.kidion.nl

0413-335363

LRKnummer: 639899924

Afdeling klantrelaties

0413-729007

Info.opvang@kiemuden.nl

Openingstijden Luchtballon:

Maandag	8.00-18.00
Dinsdag	8.00-18.00
Woensdag	8.00-18.00
Donderdag	8.00-18.00
Vrijdag	8.00-18.00

Uitbreiding kan vanaf 7.00-8.00 uur en van 18.00-18.30 uur. Op woensdag en vrijdag is opvang mogelijk van 8.00-13.00 uur of 13.00-18.00 uur.

1.2 Groepsindeling

Op 0-2 groep De Luchtballon werken we met een horizontale groep kinderen in de leeftijd van 0 tot 2 (2,5) jaar. Per dag werken er één tot drie vaste pedagogisch medewerkers, afhankelijk van de beroepskracht-kindratio (BKR). Indien een pedagogisch medewerker vakantie heeft of ziek is, wordt er binnen onze opvang gestreefd naar zoveel mogelijk dezelfde invalkracht per groep in te zetten.

Voor de dagopvang geldt dat we uitgaan van een maximale groepsgrootte van 16 kinderen. In de stamgroep is alles aanwezig om te kunnen spelen, eten en om de kinderen te kunnen verzorgen. Al onze ruimtes voldoen aan hoge eisen voor wat betreft veiligheid en hygiëne. Er bevindt zich grenzend aan de groepsruimte een verschoonruimte. Middels de grote ramen in de verschoonruimte hebben pedagogisch medewerkers altijd zicht op de groep, als ze aan het verschonen zijn. Ook bevinden zich grenzend aan de groepsruimte twee slaapkamers.

1.3 Team

Elke basisgroep wordt begeleid door een vast team van pedagogisch medewerkers. Dit team draagt de verantwoordelijkheid voor de totale organisatie van de groep. Zij onderhouden de contacten met de ouders, organiseren activiteiten, plannen de werkzaamheden en dragen zorg voor de kinderen op de groep. Het team wordt zoveel mogelijk verticaal samengesteld qua leeftijd, opleiding en achtergrond. Hieraan ligt dezelfde gedachte ten grondslag als bij de kinderen; ook volwassenen kunnen van elkaar leren en kunnen geprikkeld worden door collega's met andere ideeën maar ook in andere levensfasen. Hierdoor is er evenwicht in het team. In het pedagogisch beleid paragraaf 4.4 staat bij het kopje zorgstructuur de taken en verantwoordelijkheden van de verschillende medewerkers inhoudelijk beschreven. De dagelijkse aansturing van de kinderopvang gebeurt door de coördinator kinderopvang. De directeur is eindverantwoordelijk voor het hele Speelleerplein.

1.4 Groepsruimtes

Naam groep	Leeftijdsindeling	Aantal kinderen	Aantal Pm-ers
De Luchtballon	0-2 (2,5) jaar	16	3 of 4

1.5 Extra Dagdelen

1.5.1 Incidenteel afnemen van een extra dag(deel)

Bij het incidenteel afnemen van een extra dagdeel (extra dag of dagdeel ligt binnen vier weken gerekend vanaf het aanvraag-moment) op maandag, dinsdag en donderdag, kunnen er alleen hele dagen worden afgenomen. Dagdelen kunnen alleen op woensdag en vrijdag worden afgenomen.

Het kan zijn dat ouders incidenteel een extra dag(deel) willen afnemen, welke buiten de vaste contracturen valt. Dit is mogelijk wanneer de maximale stamgroeps grootte evenals het aantal pedagogisch medewerkers gehandhaafd blijft (BKR). Deze incidentele opvang vindt in principe binnen de eigen stamgroep van het kind plaats. De geborgenheid en gevoel van veiligheid voor het kind staan voorop.

Vragen die betrekking hebben op plaatsing binnen één week kunnen ouders uitsluitend telefonisch stellen. Vragen die betrekking hebben op plaatsing binnen één tot vier weken kunnen ook per mail worden gesteld. Tel: 0413-729007, mail: info@kiemopvang.nl

De mogelijkheid om een extra opvang-dag of ruil-dag buiten de stamgroep af te nemen (indien er géén plaats is op de eigen groep), wordt in overleg met ouders van het kind besproken en vastgelegd.

1.5.2 Structureel afnemen van een extra dag(deel)

Uitgangspunt is dat bij het structureel afnemen van een extra dag(deel) het kind in de oorspronkelijke stamgroep geplaatst wordt. Wanneer de groeps grootte het niet toelaat om het kind een extra dag(deel) in deze groep te plaatsen, kan in overleg met ouders besloten worden het kind voor die dag of dat dagdeel, tijdelijk in een andere groep te plaatsen.

Hiervoor is schriftelijke toestemming van de ouder nodig. Indien deze situatie zich voordoet, mag een kind in maximaal één andere groep geplaatst worden waarbij de eis van maximaal twee stamgroepen niet wordt losgelaten. Zodra er plaats is in de oorspronkelijke stamgroep wordt het kind weer volledig teruggeplaatst in deze groep.

Vragen die betrekking hebben op plaatsing binnen één week kunnen ouders uitsluitend telefonisch stellen. Vragen die betrekking hebben op plaatsing binnen één tot vier weken kunnen ook per mail worden gesteld. Tel: 0413-729007, mail: info@kiemopvang.nl

In de (nieuwe) plaatsingsovereenkomst wordt vermeld dat het kind voor die dag in een andere groep wordt opgevangen en per wanneer het kind, ook voor die extra dag of dagdeel, volledig in de eigen groep geplaatst wordt.

2. Wenbeleid

Het wenbeleid beschrijft hoe we omgaan met kinderen die instromen in ons Speelleerplein en doorstromen van de ene naar een andere groep binnen de opvang. We besteden veel aandacht aan een soepele overgang naar een nieuwe situatie voor het kind. Daarnaast leggen we vast hoeveel kinderen maximaal tegelijkertijd wennen en hoeveel uren per dag dit mogelijk is.

2.1 Doel wenbeleid

Het belangrijkste doel van de wenperiode is het kind en de ouders laten ervaren dat ze welkom zijn. We willen in die periode het kind en de ouders leren kennen, zodat we kunnen inspelen op hun wensen en behoeften en hen de gelegenheid bieden vertrouwd te worden met de nieuwe omgeving.

Wij maken onderscheid tussen:

- De wenperiode van een nieuw kind (extern wenbeleid)
- De wenperiode van een kind binnen ons Speelleerplein dat doorstroomt naar een andere groep (intern wenbeleid)

2.2 Extern wenbeleid

Het intakegesprek:

Voordat een kind bij ons op het kinderdagverblijf van start gaat, wordt er een intakegesprek gehouden. Ouders kunnen hun wensen en verwachtingen over de opvang aangeven. Samen met de coördinator kinderopvang of pedagogisch medewerker van de groep worden de kindgegevens besproken en het gegevensformulier ingevuld. Daarnaast ontvangen ouders verdere informatie die nodig is voor een goede start van de opvang en worden zij wegwijs gemaakt in het gebouw. Na het gesprek loopt de coördinator/PM-er met de ouders naar de toekomstige basisgroep van hun kind en maken zij waar mogelijk alvast kennis met de pedagogisch medewerkers.

Het wemoment:

Eén of twee weken voordat het kind start op het kinderdagverblijf, wordt er een wemoment gepland. Het heeft de voorkeur om een wemoment te plannen op de dag dat het kind officieel gaat komen. Dan maken zowel kind als ouders kennis met de vaste pedagogisch medewerkers en kinderen van de basisgroep. Deze wenochtend is niet verplicht, wel gewenst. Tijdens dit wemoment is het wenselijk dat zowel ouder(s) als de pedagogisch medewerker goed bereikbaar zijn in het geval van vragen. Omdat we zoveel mogelijk tijd en aandacht willen besteden aan het kind dat komt wennen, wordt er altijd maar één kindje uitgenodigd op een ochtend (of middag) om te

komen. Alleen wanneer kinderen uit één gezin komen, worden deze kinderen samen uitgenodigd om te komen wennen.

Het wenmoment duurt zo'n 3 uur (afhankelijk van de wens van ouders) en is buitencontractueel. Bij aanvang en aan het einde van het wenmoment is er gelegenheid voor een goede overdracht. Ook is er gelegenheid om eventuele vragen rondom het kind of het kinderdagverblijf te stellen.

Het wennen zal zeker nog doorlopen tijdens de opvang en vraagt in die eerste periode extra aandacht. We nemen dan ook extra tijd voor een zorgvuldige overdracht tussen ouder en pedagogisch medewerker.

Het evaluatiegesprek – wenperiode:

Ongeveer drie maanden na plaatsing, vindt er een evaluatiegesprek plaats tussen de ouders en één van de pedagogisch medewerkers. Er wordt gesproken over hoe het wennen is verlopen voor ouders en kind. We kijken terug op de wensen en verwachtingen die tijdens het intakegesprek zijn uitgesproken. Tevens is dit een moment om samen met de ouders het welbevinden van het kind door te spreken.

2.3 Intern wenbeleid

Het intern wenbeleid beschrijft hoe we omgaan met kinderen die doorstromen binnen Speelleerplein De Vlieger. Het intern wenbeleid is richtinggevend maar de ontwikkeling van ieder kind is daarbij maatgevend.

Van Luchtballon (0-2 groep) naar Helikopters (2-4 groep) en kennismaking met groep 1/2

Informele kennismaking:

Kinderen van het kinderdagverblijf gaan regelmatig spelen/sporten in het speellokaal, waar ook de kinderen van groep 1/2 gymmen. De kinderen van het kinderdagverblijf maken gebruik van de toiletten van de kleutergroepen. Daarnaast maken de pedagogisch medewerkers gebruik van de mogelijkheid om af en toe de 2-4 groep of kleutergroep te bezoeken met een groepje kinderen of een individueel kind om kennis te maken. Dit gebeurt altijd onder begeleiding van de pedagogisch medewerker. Hier ontmoeten kinderen elkaar en spelenderwijs leren zij zo de omgeving van de peuters en kleuters kennen.

Formele kennismaking:

Naast de informele kennismakingsactiviteiten, mag ieder kind richting de leeftijd van twee jaar gaan wennen bij één van de 2-4 groepen. Deze wenmomenten worden met ouders gecommuniceerd en vinden plaats op de vaste dagen die kinderen al komen.

Overdrachtsgesprek:

Als een kind doorstroomt van de 0-2 naar de 2-4 groep hebben een pedagogisch medewerker van de 0-2 groep en een pedagogisch medewerker van de 2-4 groep een overdracht betreft het kind.

3. Mentorschap

Het mentorschap houdt in dat een kind gekoppeld is aan een vaste pedagogisch medewerker (mentor). Deze mentor volgt en ondersteunt de persoonlijke ontwikkeling van het kind en is het vaste aanspreekpunt voor de ouders en hun kind. Hierdoor is er meer ruimte voor de pedagogisch medewerkers om het kind echt goed te leren kennen en een hechte (vertrouwens)band op te bouwen. Een pedagogisch medewerker kan alleen mentor zijn wanneer hij/zij het kind structureel en regelmatig ziet.

De kinderen worden gekoppeld aan hun mentor voor de duur van een schooljaar. Elk jaar wordt er opnieuw gekeken naar welke kinderen aan welke mentor gekoppeld worden. Op de groep is een overzicht beschikbaar, zodat pedagogisch medewerkers het ten alle tijden kunnen terugvinden. Voor ouders is dit zichtbaar in het ouderportaal.

Wij volgen al onze kinderen vanaf hun start tot aan het moment waarop ze de overstap maken naar groep 1-2 met behulp van het procesgerichte Kind volgsysteem Looqin en voeren vanuit daar jaarlijks meerdere screening momenten uit m.b.t. welbevinden, betrokkenheid en ontwikkeling. De mentor maakt met ouders een afspraak voor een evaluatiegesprek na de wenperiode (in de praktijk ongeveer drie maanden na de start van de opvang) en maakt rondom de verjaardag van het kind een observatieverslag in Looqin over zijn/haar ontwikkeling. Dit observatieverslag wordt besproken tijdens het jaarlijkse oudergesprek waar de ouders allebei worden uitgenodigd. Zo nodig vinden er extra tussentijdse oudergesprekken plaats. Dit kan zijn op verzoek van de mentor van het kind óf op verzoek van de ouders/verzorgers van het kind.

4. Dagindeling

Hieronder beschrijven we onze dagindeling. De dagindeling is een richtlijn. We kijken altijd in eerste instantie naar de behoefte van de kinderen en stemmen daar onze activiteiten en dagindeling op af.

7 - 9.00 uur	De kinderen worden gebracht en mogen vrij spelen
9.00 uur	De dag wordt geopend met een verhaaltje of liedjes op de mat of aan tafel
9.30 uur	We zingen het 'goedemorgen lied' in een klein groepje en oefenen zo de namen van kinderen en pedagogisch medewerker
9.45 uur	De kinderen krijgen een bakje fruit en drinken water of thee
10.00 uur	Afhankelijk van de behoefte van de kinderen volgt er een geleide activiteit of buitenspelen
11.30 uur	De kinderen gaan handen wassen en aan tafel. We eten boterhammen, rauwkost en drinken water of thee
12.30 uur	De kinderen die dat nodig hebben, worden één voor één naar bed gebracht. Op de groep wordt het licht gedimd en is er ruimte om te rusten, een spelletje te doen, te puzzelen of te knutselen aan tafel

- 15 - 15.30 uur Als alle kinderen wakker en aangekleed zijn, gaan we aan tafel. We drinken water of thee, eten een schaaltje rauwkost en/of een beker volle yoghurt.
- 16.00 uur Vrij spel en verschoonronde
- 16.30 uur We sluiten de dag af met buitenspelen of in de speelzaal. Of samen aan tafel met de blokken, spelletjes en puzzels
- 17 - 18.30 uur Ophaalmoment; we vinden het belangrijk de tijd te nemen voor een goede overdracht.

5. Rooster

We plannen onze pedagogisch medewerkers in op basis van de beroepskracht-kindratio en maken daarvoor gebruik van de tool 'BKR rekenhulp' van 1ratio.nl

1. Het minimale aantal beroepskrachten in relatie tot het aantal aanwezige kinderen wordt bepaald op basis van de beroepskracht-kindratio;
2. Een stamgroep bestaat uit maximaal zestien kinderen bij leeftijdsgroepen van 0 tot 2 (2,5) jaar.

5.1 Verlaten van de stamgroep

Kinderen starten bij het kinderdagverblijf altijd in een vaste stamgroep. Gedurende de dag is er de mogelijkheid om buiten de stamgroepen andere speelmogelijkheden te creëren. Ander spel materiaal en/of andere kinderen op zoeken en zo de wereld van de kinderen te vergroten. Kinderen spelen wanneer ze daar qua leeftijd en motoriek aan toe zijn, regelmatig in de speelzaal, in de groepsruimte van de buitenschoolse opvang of in een klaslokaal.

De kwaliteit van opvang staat altijd voorop; ook als de stamgroep verlaten wordt (omdat er een andere ruimte wordt gebruikt of omdat er met meerdere groepen wordt samengewerkt).

5.2 Vaste gezichten

Zijn er 1 of 2 pedagogisch medewerkers vereist bij een groep volgens de BKR dan zijn er maximaal 2 vaste gezichten per baby. Voor kinderen van 1 jaar en ouder maximaal 3. Bij 3 of meer pedagogisch medewerkers zijn er maximaal 3 vaste gezichten per baby.

Per kind dat aanwezig is, werkt er altijd minimaal één vast gezicht van het kind op de groep. Er kunnen dus meer pedagogisch medewerkers, al dan niet structureel, op de betreffende groep werken, naast de 'vaste' gezichten. De vaste gezichten worden bepaald per kind, niet op groepsniveau.

Mocht er een vast gezicht ziek zijn, vakantie/verlof hebben, dan mag er een andere beroepskracht ingezet worden (in plaats van het vaste gezicht). Dit gebeurt wel onder een aantal voorwaarden:

- Aan een kind mogen volgens het vaste gezichtencriterium maximaal 2 of 3 vaste gezichten worden toegewezen;
- Er is geen ander vast gezicht beschikbaar dat ter vervanging kan worden ingezet;

- Het vaste gezicht wat uitvalt door ziekte, vakantie/verlof mag niet langer dan vier aaneengesloten weken afwezig zijn;

De vaste gezichten op de groep zorgen voor een zorgvuldige overdracht aan de “niet” vaste medewerker aan het begin van de werkdag zodat de stabiliteit en emotionele veiligheid gewaarborgd kan blijven.

5.3 Afwijken van de BKR

Bij minimaal tien uur aaneengesloten opvang kan worden afgeweken van de BKR gedurende maximaal drie uur per dag. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn. Er kunnen tijdens die uren minder pedagogisch medewerkers worden ingezet. Voorwaarde is dat minimaal de helft van het op grond van de BKR vereiste aantal pedagogisch medewerkers wordt ingezet.

Wanneer we op kinderdagverblijf De Luchtballon afwijken van de BKR, dan is dat tussen 12.30 en 14.30, omdat we onze pedagogisch medewerkers de gelegenheid geven om dan pauze te nemen. Voordat er pedagogisch medewerkers met pauze gaan zorgen ze ervoor dat de groep op een prettige manier bij collega pedagogisch medewerker(s) achtergelaten kan worden. Denk hierbij aan een opgeruimde ruimte na het eten, speelklaar maken voor de kinderen die niet slapen, de kinderen die naar bed gaan liggen inmiddels rustig in bed.

6. Activiteiten

Op Speelleerplein De Vlieger werken we vanuit de overtuiging dat alle dingen die je gedurende de dag doet met een kind in principe ook geleide ‘activiteiten’ zijn omdat je kinderen daarbij leert zelfstandig te worden; denk aan handen wassen, aan- en uitkleden of zelf een boterham leren smeren. Naast deze terugkerende activiteiten, organiseren we waar mogelijk en naar behoefte thema- en ontwikkelingsgerichte activiteiten.

6.1 Thema- en ontwikkelingsgerichte activiteiten

Er wordt thematisch gewerkt. Alle activiteiten zijn gericht op speelse verwerving van kennis en vaardigheden. Daarbij maken we gebruik van verschillende thema’s. We gaan mee in de thema’s vanuit de 2-4 groepen. Deze thema’s bestaan uit de seizoenen die elk jaar aan bod komen en uit andere willekeurige thema’s.

Bij elke activiteit staat één ontwikkelingsgebied centraal: taal, voorbereidend rekenen, zintuiglijke ontwikkeling, beweging, fijne motoriek, wereldoriëntatie, sociaal-emotionele ontwikkeling en muziek.

We spelen telkens in op wat er in de groep leeft of wat we op dat moment belangrijk vinden om aan te bieden.

6.2 Breng- en haalmoment

De kinderen worden elke ochtend door een pedagogisch medewerker verwelkomd. De pedagogisch medewerker gaat op ooghoogte zitten van het kind, maakt oogcontact, zegt ‘goedemorgen... (naam van het kind). Ook de ouder wordt een goedemorgen gewenst. De pedagogisch medewerker is geïnteresseerd in het kind en de ouder voert een kort gesprek, waarbinnen een stukje overdracht plaats vindt tussen ouder en pedagogisch medewerker. Eventuele bijzonderheden worden genoteerd en later overgedragen aan de andere pedagogisch medewerker(s) op de groep. Het

afscheid verloopt in alle rust, de pedagogisch medewerker neemt de tijd om de ouders het vertrouwen te geven dat ze kunnen gaan en begeleid het kind naar een activiteit of gaat samen zwaaien, mocht daar behoefte aan zijn. Ook wordt er de tijd genomen om het kind eventueel te troosten. Tijdens het ophaalmoment bespreekt de pedagogisch medewerker kort de dag en de eventuele bijzonderheden. Samen wordt even de dag afgesloten. Het kind krijgt een high-five of hand aangeboden. De pm-er zegt de ouder en kind gedag en hen wordt een fijne middag/avond gewenst.

6.3 Vrij spel

Na het ontvangst mogen kinderen zelf kiezen waar ze mee willen gaan spelen. De pedagogisch medewerkers hebben al materiaal speelklaar gezet waaruit gekozen mag worden. Kinderen hebben ook de keuze om zelf iets uit de kast te pakken. Er kan aan tafel gespeeld worden, maar we spelen ook veel op de grond. In principe wordt de groep de hele dag op dezelfde manier speelbaar gemaakt, zodat het voor de kinderen herkenbaar is en ze precies weten wat ze op iedere plek kunnen verwachten. Heeft een kind een sterke voorkeur voor bepaald spelmateriaal, dan dragen we er zorg voor dat ook dát speelgoed al klaar staat. Het kind voelt zich dan extra welkom en kan met een vertrouwd gevoel de dag beginnen. Voor baby's is er een grondbox waar zij de dag rustig op kunnen starten. De medewerker die het kind neerlegt vertelt wat het gaat doen, wat er ligt waar het kind mee kan gaan spelen en wie er eventueel ook in de box ligt. Ook de box wordt speelklaar gemaakt. We letten bij het klaarzetten van de materialen altijd goed op de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van de baby's die deze dag het kinderdagverblijf bezoeken.

6.4 Opruimen

Rond 9.00 uur wordt er gezamenlijk opgeruimd. De pedagogisch medewerker gaat tussen de kinderen in zitten en vertelt de kinderen wat ze van hen verwacht, spreekt een kind aan (maakt oogcontact en noemt het bij naam) en vraagt vervolgens of het kind bv. de blokken in de bak wil doen. Daarbij ondersteunt de pedagogisch medewerker de vraag door het zelf een keer voor te doen en start met het zingen van het opruimlied. Als de pedagogisch medewerker ziet dat een kind doet wat er gevraagd wordt reageert zij daar meteen positief op door te benoemen wat zij ziet en dat te bekrachtigen door bv. een duim omhoog te steken of een high five te geven.

Na het opruimen wordt er besproken hoe fijn het is als iedereen mee opruimt. Er wordt besproken wat de pedagogisch medewerker heeft gezien, alle positieven dingen worden benoemd en er worden complimenten uitgedeeld. De pedagogisch medewerker blijft bij zichzelf nagaan hoe zij zoveel mogelijk kinderen bij deze activiteit kan betrekken en of haar vraag aan elk kind duidelijk genoeg is geweest.

6.5 Zingen en lezen

Na het opruimen is het tijd om liedjes te zingen of om voor te lezen. De kinderen worden gestimuleerd om aan tafel of mee op de mat te komen zitten. De bak met liedjeskaarten wordt erbij gepakt of er wordt een verhaal uit een prentenboek voorgelezen.

Deze activiteit kan aansluiten bij het huidige thema of bij iets dat er op dat moment leeft bij de kinderen. De pedagogisch medewerker zorgt met mimiek, stem, enthousiasme voor betrokkenheid bij de activiteit. De activiteit duurt niet te lang, zodat de kinderen hun aandacht er ook echt bij kunnen houden. Waar mogelijk geeft de pedagogisch medewerker ruimte voor reacties van de kinderen. De pedagogisch medewerker regelt en houdt in de gaten dat kinderen om de beurt

kunnen reageren. Dit op een ontspannen manier. Kinderen leren zo dat ze af en toe even moeten wachten, maar met het vertrouwen dat zij ook aan de beurt zullen komen.

6.6 Handen wassen

Voordat er wordt gegeten gaan de kinderen die dat zelfstandig kunnen, hun handen wassen. Dit wordt begeleid door een pedagogisch medewerker. De kinderen leren hoe ze handen mogen wassen en hoe ze daarna de handen kunnen afdrogen. De pedagogisch medewerker ondersteunt dit verbaal en waar nodig ook visueel door het zelf voor te doen of samen te doen. In de ruimte hangen platen waarop visueel wordt afgebeeld hoe in stappen de handen worden gewassen. De andere kinderen gaan aan tafel en daar worden met behulp van een washandje de handen gewassen. Bij elk kind wordt aangekondigd dat de pedagogisch medewerker de handen van het kind gaat wassen. De pedagogisch medewerker noemt de naam van het kind en vertelt wat ze gaat doen. Dit is een moment van even persoonlijke aandacht. Een moment waarop het kind voelt dat het gezien wordt. De pedagogisch medewerker stemt hierbij af op het kind en schat in wat het kind op dat moment fijn vindt. Verbale en non-verbale reacties worden goed in de gaten gehouden en daar wordt respectvol mee omgegaan.

6.7 Fruit eten

De pedagogisch medewerker zingt met een groepje kinderen het Goedemorgenlied. Tijdens dit lied zingen en benoemen we dat we het fijn vinden dat we er weer allemaal zijn. Ook oefenen we de namen van de kinderen en van de pedagogisch medewerker van die dag. Daarna gaan de kinderen eten en drinken. De kinderen mogen kiezen of ze water of thee willen drinken en in een bakje wordt het fruit aangeboden. De thee is lauwwarm, zodat kinderen het zonder gevaar kunnen drinken. Er wordt gestimuleerd om zoveel mogelijk te proeven. Samen wordt het liedje gezongen dat bij het fruit eten hoort. Ondertussen beginnen de kinderen aan hun fruit. Ook de medewerkers eten en drinken wat. Het is echt een gezamenlijk moment. Er wordt alle tijd en rust genomen, zodat alle kinderen rustig op eigen tempo kunnen eten en drinken. Er wordt in kleine groepjes gegeten, dat geeft rust en overzicht. Het kind voelt zich meer gezien en gehoord. De kinderen worden op een positieve en speelse manier gestimuleerd om goed te eten en te drinken, maar er wordt niet geforceerd of aangedrongen. Kinderen die nog niet zelfstandig kunnen zitten krijgen fruit bij een pedagogisch medewerker op schoot tot het moment dat zij zelf in een verkleinstoel kunnen zitten en vervolgens zelfstandig op de eet-bank.

6.8 Toiletbezoek en verschoonmoment

Kinderen die niet verschoond hoeven te worden, gaan onder begeleiding van een pedagogisch medewerker naar het toilet. Hiervoor worden naast de momenten dat kinderen naar het toilet moeten ook vaste momenten ingelast om naar het toilet te gaan. Zo ondersteunen de pedagogisch medewerkers de zindelijkheidstraining. Dit is een moment vol aandacht, rust en tijd voor het kind. Op ontspannen wijze krijgen de kinderen de gelegenheid om zindelijk te worden. De kinderen die nog niet zindelijk zijn krijgen hun respectvolle aandachtmoment tijdens het verschonen van de luier zoals beschreven bij de uitgangspunten van Emmi Pikler in het pedagogisch beleidsplan.

Kinderen die zelfstandig op de aankleedtafel kunnen klimmen, worden door de pedagogisch medewerker begeleid op het trapje. Bij het omlaag klimmen, leren we de kinderen aan op hun billen te gaan. Wanneer de pedagogisch medewerker de aankleedtafel in hoogte verstelt, let zij er altijd op dat er geen handen of voeten van de kinderen tussen komen.

Luiers en billendoekjes worden door het SLP aangeschaft. Ouders hoeven deze dus niet mee te nemen.

In verband met ongelukjes vragen we ouders wel wat reserve kleding mee te geven.

6.9 Geleide activiteiten

In principe bieden we na het toiletbezoek en verschoonmoment een geleide activiteit aan. Bij geleide activiteiten is het vooral de bedoeling dat je kijkt naar wat een kind nodig heeft en dat het kind dingen leert die bij zijn leeftijd/ontwikkeling passen. Het kind wordt op alle ontwikkelingsgebieden (taal, voorbereidend rekenen, zintuigelijke ontwikkeling, bewegen, fijne motoriek, wereldoriëntatie, sociaal- emotionele ontwikkeling en muziek) aangesproken en er wordt geprobeerd om telkens weer andere dingen aan te bieden. Aan tafel worden op dat moment activiteiten aangeboden zoals: muziek maken met instrumentjes, spelen met speelzand of scheerschuim, samen spelletjes doen, verven of plakken.

6.10 Buiten spelen

We vinden het belangrijk dat kinderen elke dag buiten spelen. Buiten mogen kinderen rennen, fietsen, klimmen en klauteren en vies worden in de zandbak. Eerst worden de schoenen en de jassen aangetrokken.

Pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen om zoveel mogelijk zelf te doen. In alle rust sluiten zij aan bij wat het kind op dat moment kan en proberen het kind zoveel mogelijk te stimuleren om weer iets verder te komen. Waar nodig helpen de pedagogisch medewerkers de kinderen. Als kinderen weer iets nieuws onder de knie hebben of als ze goed bezig zijn met wat van hen gevraagd is dan benoemen en bekrachtigen de pedagogisch medewerkers dat direct.

Mochten er kinderen slapen, dan blijft er altijd een pedagogisch medewerker op de groep achter. Ook kinderen die op dit moment liever niet mee naar buiten gaan mogen binnenblijven. We stimuleren in principe wel dat kinderen mee naar buiten gaan. We hebben een aparte speelplaats voor kinderen van de opvang.

6.11 Beweegactiviteiten

Speelleerplein De Vlieger beschikt over een speelzaal met materialen die zijn afgestemd op het jonge kind. Vooraf maken de pedagogisch medewerkers de keuze welke klim- en klautermaterialen zij gaan gebruiken. Er is klim- en klautermateriaal aanwezig dat naar elke leeftijd en ontwikkelingsniveau van jonge kinderen aangepast kan worden. De pedagogisch medewerkers kijken goed naar het niveau van de kinderen en passen daar de activiteit op aan. Zij zorgen voor voldoende veiligheid en uitdaging. Naast groot materiaal is er ook voldoende klein materiaal, zoals pittenzakken, ballen, blokjes om tijdens een activiteit te gebruiken. Tijdens een activiteit in het speellokaal is er ruimte voor geleid- en vrij spel, individueel en samenspel. Kinderen worden uitgenodigd om mee te doen, maar worden niet gedwongen. De pedagogisch medewerkers hebben een actieve houding in de speelzaal. Zij begeleiden een activiteit, sluiten aan bij het spel van een kind of ondersteunen kinderen in het spel met taal. Tevens proberen zij of ze het spel kunnen uitbreiden. Mocht een kind niet willen, dan is dat ook prima (de pedagogisch medewerker is zonder oordeel) en neemt vol enthousiasme deel aan het oorspronkelijke spel. De pedagogisch medewerker benoemt waar dat past wat de kinderen aan het doen zijn, met wie en hoe leuk het is om samen te spelen.

Mocht een kind wel openstaan om het spel uit te breiden dan pakt de pedagogisch medewerker de kans om hierop in te gaan. Tijdens deze activiteiten zijn de pedagogisch medewerkers zich bewust van het feit dat zij de ervaringen van de kinderen met taal kunnen ondersteunen/verrijken. 'Wat sta jij hoog'. 'Kun jij hier overheen klimmen?' 'Hoeveel pittenzakken liggen er op de rug van ...? Jij kunt de pittenzak zacht neerleggen'. Welke kleur heeft jouw lint? Maar ook sociale ervaringen worden verwoord. 'Wat hebben jullie veel plezier samen'.

De speelzaal wordt gebruikt om te spelen met klein materiaal, speeltoestellen voor jonge kinderen (met name klimmen en klauteren) en om te dansen.

6.12 Omkleden

Voor alle activiteiten waarbij omgekleed moet worden, wordt alle tijd genomen. Het is een activiteit op zich. De kinderen kleden zich zoveel mogelijk zelf aan en uit. Waar nodig helpen de pedagogisch medewerkers. De pedagogisch medewerkers stimuleren de kinderen zoveel mogelijk zelf te doen en zijn enthousiast over elk klein stapje of kleine poging die ondernomen wordt. Dit verwoorden zij naar het kind toe en bekrachtigen dit meteen. De kinderen weten waar zij zelf hun kleding en schoenen netjes neer kunnen leggen en ervaren dat zij zo ook weer hun eigen kleding terug kunnen vinden.

6.13 Lunch

Op Speelleerplein De Vlieger streven wij ernaar om de kinderen verantwoorde voeding aan te bieden. Naar het broodbeleg wordt goed gekeken, dit is gezond en gevarieerd. De lunch wordt aangevuld met rauwkost. De kinderen drinken water of thee. Tijdens deze gezamenlijke activiteit oefenen de kinderen met het smeren van hun eigen boterham, het drinken uit een open beker, het kiezen van eigen broodbeleg. Waar nodig helpen de pedagogisch medewerkers, soms helpen kinderen elkaar.

Na het zingen van een lied dat bij de lunch hoort, wensen de kinderen en pedagogisch medewerkers elkaar smakelijk eten.

6.14 Slapen

Kinderen die nog even gaan slapen worden in alle rust naar bed gebracht. De pedagogisch medewerker neemt hier even echt rustig de tijd voor. De kinderen nemen van thuis hun eigen spullen mee (slaapzak, speen, knuffel, pyjama). Als een kind klaar is om te gaan slapen wordt het naar het bed gebracht. In principe slapen de kinderen zoveel mogelijk in hetzelfde bed. Slapen er meerdere kinderen in dat bed, dan worden de matrassen omgedraaid. Het ene kind slaapt op het witte hoeslaken, het andere kind op het blauwe hoeslaken. Elke slaapruijme heeft een kijkraam, zodat er te allen tijde zicht is op de kinderen die slapen. Indien wij inschatten dat het gebruik van een babyfoon noodzakelijk is, bv. medisch gezien, wordt er een babyfoon neergezet.

6.15 Een veilige omgeving

Pedagogisch medewerkers kennen alle kinderen op de groep bij naam. Zij zetten zich in om ook op de hoogte te zijn van de namen van de ouders, broertjes, zusjes en eventueel huisdieren. Ter ondersteuning hiervan is er op het kinderdagverblijf een 'familiemuur' aanwezig met foto's van elk kind met het gezin. Met het 'Goedemorgenlied' en spelletjes leren kinderen ook elkaars namen kennen.

De pedagogisch medewerkers weten persoonlijke bijzonderheden (bv. slaaptijden, slaapritueel, allergieën) en gebruiken dit in contact met kinderen. De pedagogisch medewerkers geven de

kinderen een veilig gevoel en voelen zich door hen gezien en gehoord. Zij gedragen zich sensitief en responsief naar kinderen. Laten actief merken dat zij het kind begrijpen en reageren daar adequaat op. Dit doen zij altijd met een open en enthousiaste ontspannen houding, door tijd te nemen voor een kind, op ooghoogte te gaan zitten, door zich in te leven in een kind, het in zijn waarde te laten en te spreken met een rustige warme stem, gebruikmakend van mimiek, gebaren en houding. Doordat kinderen ervaren dat ze 'echte' aandacht krijgen, ontstaat er rust op de groep. Emoties mogen er zijn. Een kind mag even huilen, mag papa en of mama missen, mag even boos zijn of blij. Samen wordt er gezocht of er nog actie ondernomen moet worden of dat het zo even mag zijn. Het kind kan rekenen op inlevende pedagogisch medewerkers. Ongewenst gedrag wordt waar mogelijk genegeerd. Indien het de veiligheid van zichzelf of andere kinderen in gevaar brengt volgt een neutrale reactie (zonder oordeel). Gewenst gedrag wordt genoemd en een kind wordt meteen bekrachtigd als het ook maar enigszins het wenselijke gedrag vertoont. 'Kom maar aan tafel zitten. Ik zie dat je deze kant op komt, wat gezellig'. Bekrachtigen kan ook met een knuffel, high-five of iets anders dat een kind aanspreekt.

7. Kindcentrumraad

Goed contact en een goede samenwerking met de ouders is een voorwaarde om fijn met de kinderen te kunnen werken. De pedagogisch medewerkers tonen respect voor culturele diversiteit en verschillen in achtergronden van alle gezinnen.

Bovendien zijn en blijven ouders de eerstverantwoordelijke opvoeders van hun kind.

De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de ouders hun kind met een goed en gerust gevoel achter kunnen laten op ons kinderdagverblijf. Een goede overdracht tijdens het brengen of halen is daarbij onmisbaar en indien nodig wordt er een afspraak gemaakt voor een gesprek. Graag praten wij met ouders over het welbevinden van het kind.

Ouders kunnen op verschillende manieren betrokken zijn bij de opvang van hun kind, bijvoorbeeld tijdens het halen en brengen, tijdens feesten of tijdens ouderbijeenkomsten. Binnen Kiem Opvang geven we de medezeggenschap integraal vorm. Op iedere locatie is er een Kindcentrum Raad waarin, naast leerkrachten en Pm-ers ook ouders vanuit onderwijs en opvang zitten. De ouders die hierin zitting hebben, vertegenwoordigen alle ouders die hun kind op het kinderdagverblijf, peuteropvang, buitenschoolse opvang en op school hebben zitten en kunnen op die manier meepraten en denken over bijvoorbeeld het pedagogisch beleid. Kiem kent ook een Centrale Kindcentrum Raad (vergelijkbaar met de GMR, COC en COR). Zij buigen zich over Kiembrede vraagstukken zoals het personeelsbeleid, prijzen en pakketten en algemeen pedagogisch beleid.